

Postanowienie z dnia 13 września 2006 r.

II PZ 27/06

Wniesienie skargi kasacyjnej przez adwokata lub radcę prawnego bez uiszczenia opłaty podstawowej powoduje odrzucenie skargi na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

Przewodniczący SSN Zbigniew Hajn, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 września 2006 r. sprawy z powództwa Mirosławy K. przeciwko Szkole Podstawowej w J.G. o zapłatę, na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 6 kwietnia 2006 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 6 kwietnia 2006 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu odrzucił wniesioną w dniu 18 marca 2006 r. skargę kasacyjną Szkoły Podstawowej w J.G. od wyroku tego Sądu z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie z powództwa Mirosławy K. przeciwko pozwanej Szkole o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. Sąd Apelacyjny wskazał, że skarga kasacyjna została wniesiona pod rządami obowiązującej od 2 marca 2006 r. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398). Oznacza to, że zgodnie z art. 35 ustawy pełnomocnik pozwanego, wnosząc skargę kasacyjną, winien uiścić opłatę podstawową w kwocie 30 złotych, a niedopełnienie przez niego tego obowiązku obli-guje Sąd drugiej instancji (w myśl art. 130² § 3 k.p.c.) do odrzucenia skargi bez wzywania do uiszczenia opłaty od środka zaskarżenia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie strona pozwana zarzuciła naruszenie art. 130 § 1 k.p.c., poprzez zaniechanie wezwania do opłacenia skargi kasacyjnej w terminie tygodniowym pod rygorem zwrócenia pisma oraz art. 130² § 3 k.p.c., po-

przez przyjęcie, że przepis ten znajduje zastosowanie w przypadku, gdy skarga kasacyjna wniesiona przez radcę prawnego podlega opłacie podstawowej. W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu lub orzeczenie co do istoty sprawy, przy spełnieniu przesłanek określonych w art. 398¹⁶ k.p.c.

W uzasadnieniu zażalenia wskazano, że z brzmienia przepisów art. 11 i art. 14 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, że art. 130² § 3 k.p.c. nie odnosi się do opłaty podstawowej, o której mowa w art. 35 zdanie pierwsze powołanej ustawy, lecz do opłaty stałej lub stosunkowej, z którymi opłaty podstawowej nie należy utożsamiać. Obowiązek uiszczenia opłaty podstawowej oznacza obowiązek uiszczenia opłaty w wysokości podstawowej, a nie stałej. Jeśli zatem od skargi kasacyjnej w sprawie z zakresu prawa pracy nie uiszczono opłaty podstawowej w kwocie 30 zł, przewodniczący zobowiązany jest w myśl art. 130 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. wezwać stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do jego opłacenia w terminie tygodniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Przepis art. 11 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) stanowi, że opłata jest stała, stosunkowa albo podstawowa. Opłatę stałą pobiera się w sprawach o prawa niemajątkowe oraz we wskazanych w ustawie niektórych sprawach o prawa majątkowe, w wysokości jednakowej, niezależnie od wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 12 ustawy), opłatę stosunkową - w sprawach o prawa majątkowe, przy czym wynosi ona 5 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia (art. 13 ustawy), natomiast opłatę podstawową - w sprawach, w których przepisy nie przewidują opłaty stałej, stosunkowej lub tymczasowej (art. 14 ust. 1 ustawy). Z kolei w myśl art. 35 ust. 1 ustawy w sprawach z zakresu prawa pracy pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 zł wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł, pobiera się od wszystkich podlegających opłacie pism procesowych opłatę stosunkową.

Skutki nieuiszczenia opłat od środków odwoławczych i środków zaskarżenia wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników określa art. 130² § 3 k.p.c., zgodnie z którym sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego środki odwoławcze lub środki zaskarżenia (apelację, zażalenie, skargę kasacyjną, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty, skargę na orzeczenie referendarza sądowego) podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Z użytego w powołanym przepisie sformułowania wynika, że obowiązek uiszczenia przez adwokata lub radcę prawnego należnej opłaty bez wzywania o jej uiszczenie pod rygorem odrzucenia środka odwoławczego lub środka zaskarżenia dotyczy nie tylko pism podlegających całej opłacie stałej (art. 18 ust. 2 ustawy), ułamkowej części opłaty stałej (art. 19 ustawy) i opłacie stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 13 w związku z art. 18 ust. 2 ustawy), ale także podlegających opłacie podstawowej (art. 14 ust. 1 w związku z art. 35 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 36 oraz art. 14 ust. 2 w związku z art. 35 ust. 1 zdanie 2 i w związku z art. 100 ust. 2 ustawy). Zawarte w art. 130² § 3 k.p.c. sformułowanie „opłata w wysokości stałej” różni się bowiem od używanego w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pojęcia „opłata stała” i należy uznać, że określenia te mają inne znaczenie. Gdyby użyte w art. 130² § 3 k.p.c. określenie odnosiło się do pojęcia zawartego w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawodawca posłużyłby się sformułowaniem „podlegające opłacie stałej lub stosunkowej”. Zatem określenie to ma szerszy zakres znaczeniowy i obejmuje także opłaty, które nie są opłatami stałymi w rozumieniu ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ale ich wysokość jest stała dlatego, że została określona kwotowo, jak to ma miejsce w przypadku opłaty podstawowej. Zbieżne poglądy zostały wyrażone w dotychczas niepublikowanych postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2006 r., I CZ 23/06, z dnia 2 czerwca 2006 r., II UZ 14/06, z dnia 11 lipca 2006 r., I CSK 146/06 i z dnia 17 sierpnia 2006 r., III UZ 7/06. Nie ma również podstaw do przyjęcia, że zamiarem ustawodawcy było wyłączenie sankcji przewidzianej w art. 130² § 3 k.p.c. w odniesieniu do wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników środków odwoławczych i środków zaskarżenia podlegających opłacie podstawowej i uzależnienie w sprawach z zakresu prawa pracy nałożenia na tych pełnomocników obowiązku samouiszczenia tej opłaty od wartości

przedmiotu sporu bądź przyznania stronie przez sąd całkowitego zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie, w której wartość przedmiotu sporu przewyższa kwotę 50.000 zł.

W konsekwencji należy uznać, że wezwanie do uiszczenia opłaty, której wysokość wynika z przepisu (jest określona kwotowo lub stosunkowo) kieruje się tylko do strony działającej bez adwokata lub radcy prawnego (art. 130 § 1 k.p.c.), natomiast profesjonalny pełnomocnik ma obowiązek jej uiszczenia bez wezwania. Tym samym wniesienie skargi kasacyjnej bez uiszczenia opłaty podstawowej przez adwokata lub radcę prawnego pociąga za sobą odrzucenie skargi z mocy art. 130² § 3 k.p.c.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

=====